

NYHEDSBREV | 2022-2023 | 16. DECEMBER 2022

Svensk EU-formandskab i ”en tid med historiske udfordringer for medlemsstaterne og EU”

Endnu et EU-formandskab i skyggen af krigen i Ukraine

Sverige har formandskabet for EU's ministerråd fra 1. januar 2023 og til udgangen af juni samme år. Det er landets tredje EU-formandskab.

Krigen i Ukraine dominerer [formandskabsprogrammet](#). Udgangspunktet er, at ”Ruslands illegale, uacceptable og uprovokerede” invasion af Ukraine er en trussel imod europæisk sikkerhed og har voldsomme konsekvenser for migration, fødevarerikkerhed og energiforsyningen.

Stigende inflation, renter og energiprisen fremhæves også som aktuelle udfordringer.

Der er ifølge det kommende svenske EU-formandskab behov for vedvarende, utvetydig opbakning til Ukraine og et fortsat stærkt samarbejde med EU's partnere, ikke mindst USA.

Det er desuden afgørende, at EU sætter yderligere skub i den grønne omstilling samtidig med, at skal fundamentet for EU's økonomiske model og mulighederne for langsigtet økonomisk vækst skal styrkes.

Formandskabet har fire overordnede prioriteter:

1. Sikkerhed
 2. Modstandsdygtighed
 3. Velstand
 4. Demokratiske værdier og retsstatsprincippet
-

Sikkerhed

Det kommende svenske formandskab vil blandt andet fokusere på *fortsat økonomisk og militær støtte til Ukraine*. Der udtrykkes desuden støtte til de langsigtede ambitioner om et *ukrainsk EU-medlemskab*.

Indsatsen for en *"robust" europæisk sikkerheds- og forsvarspolitik* vil også være en prioritet for formandskabet, der gentager betydningen af tæt samarbejde med EU's allierede.

Desuden skal der sættes yderligere ind i forhold til *grænseoverskridende kriminalitet*.

Modstandsdygtighed

På den korte bane skal *konsekvenserne af krigen i Ukraine* afbødes, men formandskabet vil også sætte *økonomisk vækst, det indre marked og EU's globale handelsforbindelser* højt på dagsordenen.

Formandskabsprogrammet understreger i den forbindelse, at EU skal fortsat sikre "de bedst mulige vilkår for en sund, åben økonomi baseret på fri konkurrence".

Velstand

Indsatsen for at håndtere *de høje energipriser og den kommende reform af EU's elektricitetsmarked* fremhæves. I forhold den globale klimaindsats understreges det, at EU skal gå foran og led ved eksemplets vagt.

Der er behov for at tiltrække "massive investeringer" for at sikre de løsninger, der skal føre den grønne omstilling ud i livet.

Den svenske statsminister, Ulf Kristersson, præsenterede formandskabsprogrammet for den svenske Riksdag den 14. december 2022 og gentog her de store ambitioner på området. (Talen findes [her](#).)

Han nævnte således, at formandskabet vil forsøge at afslutte *alle udstående forhandlinger om forslagene i fit for 55-pakken*, der har navn efter EU's mål om at reducere CO₂-udledningen med mindst 55 pct. i 2030.

Demokratiske værdier og retsstatsprincippet

Formandskabsprogrammets tekst om demokratiske værdier og retsstatsprincippet adskiller sig fra den lidt afdæmpede stil på de øvrige politikområder. Her står der med EU-konsulentens oversættelse følgende:

"EU bygger på demokratiske værdier, der skaber fundamentet for samhørighed, individuel frihed, ikke-diskrimination, økonomisk vækst og global indflydelse. Opretholdelsen af retsstatsprincippet og fundamentale rettigheder er derfor essentielt for Sveriges – og faktisk hvert – formandskab for Ministerrådet."

Mere konkret peges der på betydningen af *Kommissionens årlige retsstatsrapporter og Ministerrådets opfølgning på de to artikel 7-sager* (Polen og Ungarn).

Hvilken rolle spiller et EU-formandskab?

Rådets møder (med undtagelse af Udenrigsrådet) ledes på skift af medlemsstaterne, der varetager rådsformandskabet i seks måneder ad gangen.

Formandskabet tilrettelægger og leder Rådets møder, prioriterer fokus på særlige sager og områder i formandskabsperioden samt repræsenterer Rådet over for de andre EU-institutioner.

Formandskabet skal udøves neutralt og upartisk. Ofte må formandskabslandet sætte egne interesser i baggrunden for at opnå enighed mellem EU-landene.

Læs mere om formandskabernes rolle i "[Sådan arbejder EU](#)".

Produceret og skrevet af:

Andreas Sommer Møller, EU-konsulent, 3146